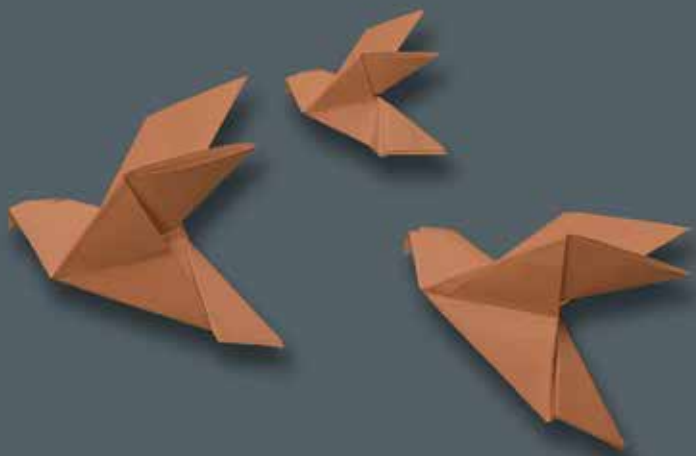

EVİRİM KURAN

ONLAR
GÖÇTÜ
BURADAN

Türkiye'nin Yeni Göç Nesli

2. BASKI

MUNDI

ONLAR GÖÇTÜ BURADAN

Türkiye'nin Yeni Göç Nesli

EVİRİM KURAN

Mundi Kitap

Onlar Göçtü Buradan: Türkiye'nin Yeni Göç Nesli, Evrim Kuran

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2021

2. basım: Kasım 2021, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Merin Sever

Editör: Önder Abay

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Düzeltili: Melis Oflas

Kapak tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çifttehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-605-74326-6-7

MUNDİ KİTAP

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

mundikitap.com/9786057432667

bilgi@mundikitap.com

Mundi Kitap, Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Sertifika No: 43514

ONLAR GÖÇTÜ BURADAN

Türkiye'nin Yeni Göç Nesli

EVİRİM KURAN

SOSYOLOJİ

Evrin Kuran'ın Mundi'deki diğer kitabı:

Z: *Bir Kuşığı Anlamak*, 2020

EVİRİM KURAN, Hacettepe Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Sabancı Üniversitesi'nde Executive MBA bölümlerinde öğrenim gördü. Harvard Business School'da Davranış Ekonomisi, İnovasyon, Tasarım Düşüncesi eğitimlerinin yanı sıra aynı okuldan Yönetimde Mükemmellik Sertifikası aldı. Evrim Kuran 2000 yılından bu yana kuşak araştırmaları, organizasyonel çekicilik çalışmaları yapıyor, tersine mentorluk programları tasarlıyor. Bankacılık, enerji, hızlı tüketim, ilaç, eğitim, otomotiv, perakende, teknoloji gibi çeşitli sektörlerde pek çok ulusal ve global markanın işveren markası danışmanlığını yapıyor ve işveren markası alanında dünyanın önde gelen araştırma ve danışmanlık şirketi Universum'un Türkiye liderliğini de sürdürüyor. Kuran, 2013 yılından bu yana bölgenin en kapsamlı işveren markası konferanslarından People Make the Brand'in yaratıcısı ve küratörüdür. PERYÖN – Türkiye İnsan Yönetimi Derneği Gençlik Kurulları Temsilcisi olan yazar, aynı zamanda Sabancı Üniversitesi Yönetim Bilimleri Fakültesi Danışma Kurulu üyesi ve YetGen Koop kurucu üyesidir. Evrim Kuran'ın Türkiye'nin beş kuşağını anlatan *Telgraftan Tablete* ve Z kuşağını farklı araştırmalarla mercek altına aldığı *Z: Bir Kuşağı Anlamak* adlı iki kitabı yayımlanmıştır. Hâlâ, çeşitli süreli yayınlarda yazılar yazıyor ve konferanslara konuşmacı olarak katılıyor.

Her Őeye rağmen yola çıkan bttn küçük kara balıklara...

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	13
BAŞLARKEN	17
GÖÇ KURAMLARI	21
TÜRKİYE'DEN GÖÇ TARİHİ	25
MODERN DİASPORALAR VE TERSİNE GÖÇ	33
TÜRKİYE'NİN DÜNYADA İZ BIRAKMIŞ BEYİN GURBETÇİLERİ	35
GERİ DÖNÜŞ MİTİ	41
DİJİTAL GÖÇMENLİK	45
TÜRKİYE'NİN YENİ GÖÇ NESLİ	47
GÖÇEN GENÇLERİN HİKÂYELERİ	
Sema'nın Ho Chi Minh Hikâyesi	63
Burçak'ın Montreal Hikâyesi	64
Ela'nın São Paulo Hikâyesi	65
Serkan'ın Stuttgart Hikâyesi	66
Gürkan'ın Şanghay Hikâyesi	66
Nuray'ın Riga Hikâyesi	67

Seray'ın Toronto Hikâyesi.....	68
Orhan'ın Barselona Hikâyesi.....	69
Mehmet'in Los Angeles Hikâyesi	70
Suna'nın Stockholm Hikâyesi	70
NE YAPACAĞIZ?	73
SONSÖZ	91

TEŞEKKÜR

Bu bir araştırma kitabı. İlk iki kitabımda olduğu gibi, bu çalışma-da da istatistikleri anlatılarla buluşturmak istedim. Rakamları kazımak istedim ki arkasındaki gerçek insanları gorebilelim, duya-bilelim, hissedebilelim. G ve Türkiye'nin yeni g neslini sadece akademik bilgiyle, grafiklerle anlatsaydım, insanların sadece birer rakamdan ibaret olduğunu sanabilirdik. Oysa bu kitaba konu olan araştırmanın arkasında o insanların duyguları, deneyimleri var; söyleyebildikleri, söyleyemedikleri acıları var. Aynı hisleri paylaşmıyor olsaydım, bu araştırmayı yaparken bu kadar canım acımazdı. Canın acımazsa yazamazsın. Bu sebeple ilk teőekkürümü, araştırmaya dünyanın dört bir yanından katılan binlerce göçmen dostuma, hikyelerini benimle cömertçe paylaşan o cesur insanlara sunmak isterim. Kitabın içinde geçen hikyelerde isimlerini değiştirmiş olsam da, paylaştıkları her zaman kalbimde gerçekliklerini koruyacak. Bana güvendiğiniz için müteşekkirim.

Bir ocuk bytmek için koca bir köy gerekir derler ya, kitap yazmak da böyle bir süreçtir. Bir yazarın yetenekleri veya yetkinlikleri ne seviyede olursa olsun, hele de bir araştırma kitabı için yola sizin

gibi yüreğini koyacak yoldaşlar gerektirir. Bu kitabın fikir aşamasından sonsözü yazılana dek olan süreçte her zaman olduğu gibi dostluğunu, desteğini esirgemeyen ve aramızdaki 8.500 kilometreye rağmen yanı başımda hissettiğim editörüm, dostum Önder Abay'a çok teşekkür ederim. İtiraf etmeliyim ki bu kitabın yazım aşaması hayatın beni çok zorlayıcı biçimde imtihan ettiği bir döneme denk geldi. Yazarların zaman zaman içine düştüğü *writer's block* denen bir hal vardır. Türkçeye yazar tikanıklığı olarak çevirebileceğimiz bu duruma düşen kişi yaratıcılığının azaldığını düşünür; kalbinden kalemine akış durur; kendini günlerce boş bir sayfaya bakarken yakalar. Önder Abay olmasaydı, bu tikanıklıktan çıkamazdım. Benden vazgeçmediğin için müteşekkirim.

Kitabın bir fikir olarak kalbime ve zihnime düştüğü ilk andan bu âna dek, çalışmanın araştırma, analiz ve değerlendirme süreçlerinde her daim canla başla çalışan ekip arkadaşlarım Gülhane, Merve, Serkan ve Pınar'a yürekten teşekkür etmek isterim. Kitabın oluşum sürecinde ben zaman zaman düşsem de onlar hep ayaktaydı, hep yanımdaydı. Memleketten binlerce kilometre uzaktayken, beni ruhen hep orada tutabildiğiniz için sizlere müteşekkirim.

“Söylenmeyen söz ağırlaşır.” Bunu ondan öğrendiğimde henüz yirmilerime girmemiştim. 45'imde hâlâ şiarım olan bu sözün yazma serüvenimde etkisi büyüktür. Kült romanı 7'nin ilk kez yayımlandığı 90'ların başından bu yana, sıkı bir okuru oldum. Bir roman kaç kez okunabilirse, o kadardan daha fazla okudum; sanırım ezberledim. Ve bunca yıl, uzaktan uzağa 7'nin ve onun en büyük hayranlarından oldum. Uzaktan sevip, beğenip biraz yakından gördükçe, tanıdıkça fena hayal kırıklığı yaşadığım edebiyat, müzik, sanat, iş, spor dünyası kahramanlarımın istatistiğinin kabarık olması sebebiyle hayranlık müessesine itidalle yaklaşısam da, hayat beni bu çağımda onunla tanışmayla ve onunla çalışmayla ödüllendirdi. İyi ki varsın Cem Aktaş. Beni, bu kitaba konu araştırmanın katmanları arasında gezdirdiğin için sana müteşekkirim.

Kişisel göç yolculuğumda, anayurdumda benden hiç vazgeçmeyen, sesim her titrediğinde bana kol kanat geren, her yurtsuz hissettiğimde kalpleriyle bana yuva olan memleketteki can dostlarıma çok teşekkür ederim. Dostluğumuzun aramızdaki saat farklarından, kilometrelerden çok daha büyük, çok daha derin olduğunu gösterdiniz. Siz olmasaydınız, gözyaşlarım gülümsemelere, kahkahalara dönüşmezdi. Göç bir imtihandı; o sınavı birlikte verdik, veriyoruz. Kardeşliğimize müteşekkirim.

Yeni vatanımda yeni insanlar tanıdım. Kimileri elendi gitti yaşamın telaşında; göç serüveninin acımasızlığında. Ama kimileri de var ki kırk yıllık dostmuşçasına tuttu sarıldı bana, ben de onlara. Toronto'da, Oakville'de, Innisfil'de bana ve oğluma kalplerini, evlerini, sofralarını açan, bir telefonumla koşup gelen, canımdan can gittiği zamanlarda canıma can katan göçmen dostlarım, birbirimize yuva oluşumuza müteşekkirim.

Koşulsuz sevgi iyileştiricidir. Bu dünyadaki tüm acımasızlıkların, tüm haksızlıkların, tüm aldanışların üstesinden ancak koşulsuz sevgi gelebilir. Göçün ve gurbetin de. Yedi kere düştüğümde, sekiz kere kalkabildiysem ailemden aldığım koşulsuz sevgi sayesinde. Anneme, babama ve kardeşime koşulsuz sevgilerinden aldığım tarifsiz güç için teşekkür ederim. Köklerime müteşekkirim.

Ve Ali... Kalbi güzel, adı güzel oğlum, hayat kanıtım, yol arkadaşım. 14 yıldır bu cihanda, beş yıldır da göç yolunda yoldaşız. Bedenime düştüğün günden bugüne dek zamansız bir ruhçasına eşlik ettin yolculuğuma. "Bir çocuk tanrıyı kalbimin hizasına getirdi," der Şükrü Erbaş. Kalbim sen varsın diye böyle işte çocuğum... Sen varsın diye her gecenin mutlaka sabahı var ve her kışın baharı. Senden önce dişimle tırnağımla tutunduğum hayata bugün yüreğimle sarılıyorsam sen varsın diye. Varlığına müteşekkirim.

Türkiye, son yıllarda tarihinin en büyük beyin göçü dalgasını yaşıyor. Yalnızca geçliğimiz bes senede, çağunluğu yükseköğrenim görmüş genç kuşaktan on binlerce kişi yurtdışına yerleşme kararı aldı

Peki, bu insanları böylesi zor bir kararı vermeye iten sebepler neler?

Ya gittikten sonrası? Aradıklarını bulabildiler mi, dönmeyi düşünüyorlar mı, neleri özlediler, neleri hiç özlemediler?

Evrım Kuran, *Onlar Göçtü Buradan*'da Türkiye'nin her köşesinden 118 ülke, 728 kente dağılmış 3.253 göçmenle görüşerek yaptığı araştırmanın sonuçlarını anlatıyor ve yorumluyor. Bunu yaparken onların sesini bize duyurmayı ihmal etmediği gibi, kendi tecrübelerini ve duygularını da aktarıyor...

Hem yurtdışına yerleşmeyi aklından geçiren hem de Türkiye'nin yurtdışına verdiği göç olgusunu anlamlandırmak isteyenler için bir başvuru kitabı...

Bir göçmen ve bir kuşak araştırmacısı olarak çıktığım bu yolculukta yüzlerce farklı hikâyeyi doğrudan dinleme fırsatını aldım. Bulgularını göçmen dostlarıma yalnız almadıklarını hatırlatmasını, göçmeyi düşünenleri yargılar ya da yorumlarla değil gerçeklerle buluşturmasını ve en önemlisi de kural koyucunun ülkenin kıymetlerinin ülkede kalmalarını kolaylaştırıcı tedbirler almasını sağlamasını dilerim. Çünkü onlar, o güzelim nesil, göçtü buradan.

Evrım Kuran

MUNDI

mundikitap.com

twitter.com/mundikitap

facebook.com/mundikitap

instagram.com/mundikitap

ISBN 978-605-76326-4-7

9 786057 432667